

Előfizetési ár:

Egész évre 8 ft. — kt.
Félévre 4 „ — „
Negyedévre 2 „ — „
**Községeknek, körjegyzőknek,
néptanácsoknak:**
Egész évre 6 ft. — fél évre 3 ft.

**Egyes szám kapható a
kiadóhivatalban.**
(Lyceumi nyomda-épület.)

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutányabb árak szabványok. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. helyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 1 ft.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

A pellerdi plébános és kegyura.

A megyei közigazgatási bizottság múlt kedden tartott üléséből kitolyólag megemlékeztünk már azon vitás kérdéstről, mely a pellerdi kegyur és plébánosa között ez idő szerint fenforog és a mely vitás kérdésben a panaszos plébános, ki egy évtizedeken át elhanyagolt, közben a „fessék-lássék” kedycéért feliből-harmadából kítatarozott plebánia-lak üríthető helyzetbe hozatalát kérte, sőt követelte a kegyúrtól, így a főszolgabíró, mint az alispán és a közigazgatási bizottság által elutasított és pedig a főszolgabíró által hozott határozat indokai alapján.

Nemesak a tárgy érdekességénei és ritkaságánál fogva, (mert bizony a megszokatlanebb esetek közé tartozik, hogy kegyúr és plébános pörbe szálljanak egymással,) de mert a főbírói határozat elvi fontosságú ügyre vonatkozik és két felsőbb fórum által helybenhagyott, közöljük e határozatot szó szerint, meg lévén győződve, hogy e közlés által az ügynek földerítésére jó és szükséges szolgálatot teszünk, annál is inkább, mert e főbírói határozat az ügyet nemesak nem tisztázza, de felette alkalmas arra, hogy ez ügyet hamis világitásba helyezze és az elmélet megrögzésére és így az igazságos ítéletet lehetetlenné tegye, a mi két fórumon már meg is történt.

Az említett főbírói határozat a következő:
5159 Pécsi járás főszolgabírájától.
ki 1891.

Molnár Marton pellerdi lakos otthelyi plébánosnak — Brazay Kálmán pellerdi földbirtokos és kegyur elleni panasz ügyében — pécsi járás főszolgabírája által hozott I. fokú

H a t a r o z a t:

Molnár Marton plébánosnak, Brazay Kálmán kegyur elleni, plebánia-lak és melleképileti helyreállítása iránti panasz ügyében megajelt tárgyalások folyamán, a hatáskör és illetékeség tekintetében emelt kifogásoknak helyt nem adva a főszolgabírói hatáskör és illetékeség megállapítását, Molnár Marton panaszoló fél abbéli keresetével, hogy a panaszban felsorolt a plebánia-lak és melleképiletei jó karba helyezése tekintetében igényelt javítási munkálatok eszközöltesére, panaszolt kegyur köteleztessek és ezeknek végrehajtás terhe mellett teljesítésében marasztaltassék elutasítatik.

I n d o k o k:

Az épületek fentartását illető szolgálmanyok tekintetében a Canonica-visitatio rendelkezési levény mervadók; és a szolgálmanyok teljesítése a Canonica-visitatio alapján is igényeltetven; a kegyuraság fenállása pedig nem kifogásoltatván — a közigazgatási hatóságnak hatásköre és illetékesége megállapítandó volt.

A megajelt helyszíni szemle, a szakértői vélemény és a tárgyalások folyamán előadottak szerint a plebánia-lak és melleképileteinek olynemű hiányok panaszoltatnak s oly javítások és tatarozások igényeltetnek, melyek tulajdonilag csak szépítési és k e n y e l m i jellegűek, s részben, habár

célszerűek is, de oly jellegűek, hogy egyedül az ez idő szerinti javadalmas plébános előnyére szolgálnak; de egyáltalán nem oly jellegűek, hogy az épületek létesítése, illetve ezek fentartási forgalma és kötelezettsége alá eshetnek; mert a C. visitationak félremagyarázhatatlan rendelkezése szerint a kegyur az épületeket építi és fentartja, vagyis az annak idején létesült épületeket az összemolás, tűzvész stb. elemi csapások pusztításai után utolaj felelőti.

Az 1873. év június hó 6-án kelt 3:937/1872 sz. vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeri rendelet, a kegyurnak építési kötelezettséget oly módon szabályozza, hogy kegyuri kötelezettségből csak oly épületek emeltek és tartatnak fenn, melyek a patronatussal szorosan kapcsolatosak, ellenben istálló, kocsiszín, esűr, félszer stb. csak az esetben, ha ez a C. visitationban okmányilag biztosítva van, ellenesetben még költség sem járul ezek létesítése és fentartásához a kegyur. A kegyuraságot terhelő épületekben a kisebb javítások, mint záruk, vasatások, ablak-festések, a mennyiben az egyes igazítási tételek külön-külön a 20 ftot meg nem haladják, a kisebb javítások fogalma alá esvén, ezek eszközése a fentiszszelt ministeri rendelet szerint, a javadalmas plebánost terhelik. Ezen rendelkezésnek az egyházi, kincstari és közalapítványi természetű kegyuraságoknál kötelezőleg érvény szerzendő, már pedig a magán kegyurak kötelezettsége, az egyház fenntartás iránt, a földesuri jogok megszüntével tetemesen kevesbült, tehát a fenti rendelkezések itt is feltétlenül irányadó jellegűek.

Az igényelt javítási munkálatok teljesítésére, a fenti tekinteteken kívül a kegyur annál kevésbé kötelezhető, mert ugy a gyakorlatban, valamint az egyházzogban irányadó

A „PÉCS” TÁRCAJA.

Mikor Hartlnak egy reggel kétszer kelt föl a nap.*)

— Irta **Rosegger**. Fordította **Zoltán Vilmos**. —
A „Pécs” eredeti tárcája.

Az apám szénegető konyhájánál történt velem valami, a mit érdemes elbeszélni.

Leginkább Hartl, a szolgaleányt illeti.

A magas fonsíkon egy nap kora hajnalban két ókor egy letrás szekeret vonszolt. Takarmányért mentek. A szekeren feküdt Hartl, a riegelbergi szolgaleány. Mintha halva volna, úgy feküdt ott a letrán. Egyik lábát felógatta a letrafokok közt, s hagyta ide-oda lóhálni a hányszor a lomha okrok egyet léptek. Melőn feküdt a pipa: már meggyújtotta és szájába dugta volt, de megint kiesett és elaludt. Hartl nagyon kedvetlen volt. Behunyta szemeit és gondolni: Oda lenni, egészen halva lenni, az volna a legjobb. Nincs már semmi vallás a világon. Csakó! Az alpeli parasztok szidják a műz-

thali embereket, hogy nem tartják meg a bójtat s nem akarnak többé templomba járni. Maguk az alpeli parasztok egy hajszállal se jobbak. Még rosszabbak. Csakó! Csakó! A menynyire csak vissza tudok emlékezni, a Magdolnanap mindig ünnep volt a községben, s mi is részt vettünk mindig a hausteinai buszon. Most egyszerre behozta az új szokást s az ünnepet vasárnap tartják meg, ha tizszer is szerdára vagy esütörtökre esik Magdolna. Mert azt akarják, hogy a szegény szolga igás három legyen, kit egész héten át járomba lehet fogni. Még dohánya sines mar az embernek a zaeskóban. Ilyen atkozott ünneprontók. Csakó, mondom! Ugy-e Csakó, meg neked sines ma kedved! Szent Magdolna napján! Ha úgy tudnék beszélni, a mint nem tudok, biz' Isten elmennék a plebánoshoz és mondanam neki: Főtisztelendő uram, a vasárnap a mi Uristenünké, az nem járja, hogy odajándékozzuk egy szentnek! Ha a szent s meg hozzá templompatronus neve hétköznapra esik, úgy hétköznapon kell megtartani ünnepet is. Nagyon igaz, hogy most van a legszükségesebb munka ideje — a barmokat gondozni, kaszálni, gyomlálni — de emiatt feledkezzünk meg a templomról is? — Mit felelhetne rá? Semmit. — Hej, milyen vigág volt az maskor Magdolna napján! Anyi ember volt mindig a hausteinai kocsmában, hogy kevés volt az ivópohár.

Nem e g y s z e r, százszor tartottam kalapomat a csap alá. Jatszottnak, táncolttnak, enekelttnak. Berugás is volt. — Haj, minden kimegy a szokásból. — Csakó, Csakó! Hajsz!

Az okrok prüszögtek s lomha léptekkel haladtak a fonsíkon át a meredek hegyi ret felé, melyen a takarmány nőtt.

— Hej Hartl! alszol még? — hangzott föl hirtelen s taps hallatszott. A szolga föluggrott, szemeit dörzsölte s kalapja felé nyúlt, hogy megemelje. De a kalap nem is volt fejen.

Egy csapat úr állt előtte. A kindbergi járásbíró, a gyógyszerész, a sörfőző, a krieglaichi tanító, a kereskedő, a tímár, a borbély s még nehány idegen. Egy pap is volt közöttük. Hartl a borbély verte föl álmából.

Hartl alapjában véve igen illetudó ember volt: le akart ugrani szekeréről, de az urak biztatták, hogy csak maradjon ülve, ok ugys mindjárt tovább mennek. Föl akarnak menni a hegytetőre, hogy lássák a nap fölkelését. Ez-e a helyes út?

— Magától értetődik, hogy ez az. Csak mindig egyenesen előre!

A társaság követte az utbaigazítást: Hartl fekvé maradt a szekeren s az okrok lomha léptekkel kullogtak át a hegyi pázson.

— Bolondok ezek — mormogott Hartl

* A híres stajer író „Gyermekévek” című kötetéből.

Előfizetési föl hívás

városunk és megyénk értelmiségéhez.

A 11-ik évfolyam kezdetén bizalommal fordulunk városunk és megyénk nagy közönségéhez, hivatkozva lapunk 10 éves pályafutására. E 10 év alatt lapunk szakadatlan sorban hozta az áldozatokat, hogy annál sikeresebben küzdhessen a közérdekéért, melyek védelmére ugy a politika, mint a közművelődés és közgazdaság terén minden alkalommal bátran és céltudatosan sikra szállott.

Élénk tudatában azon nagy föladataknak, melyek egy hivatásának élő és azt legjobban betölteni akaró hirlapra várnak, a letelt 10 év folyamán sajnálattal észleltük a nagy közönség egy részéről, hogy a helyi sajtó anyagi támogatásának súlyt nem fektet, hanem inkább azt magára hagyja, elhanyagolja, róla megfeledkezik.

Ezen közöny nemesak nem okadatott, hanem a legnagyobb mértékben méltánytalan is, mert a ki a polgárok jogait, a lakosok érdekeit védi, a visszaéléseket fölfedi és ostromozza, az érdemnek elismerést szolgáltat, a közélet kívánalmainak hangot ad, szóval: aki egyedül a nagy közönség javát hordozza szívében, az bizonyára megérdemli, hogy e nagy közönség minden egyes tagja által tőle telhetőleg támogattassék annál is inkább, mert az így megerősödött hirlap annál erősebb és hatalmasabb öre és szószólója lesz a közérdekeknek.

Lapunk hetenként kétszer, szerdán és szombaton jelenik meg és pedig díszes kiállítású illusztrált melléklapokkal. Előfizetési díj: negyedévre 2 forint (körjegyzőknek, tanítóknak 1 forint 50 krajcár).

Azon reményben, hogy a nagy közönség, méltányolva törekvésünket, lapunktól támogatását nem fogja megtagadni vagyunk kiváló tisztelettel

A „PÉCSI” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Bátorkodunk tisztelettel köztudomásra hozni, hogy

műszaki irodánk

Király-utca 16. sz. alatt a régi katonai kórházban van, hol magánházak

belső vízvezetéki berendezésére

vonatkozólag szívesen fogadjuk el jelentkezéseket s az ezen berendezésekre vonatkozó költséghimutatókat díjmentesen készítjük el.

A pécsi vízműépítés vezetősége,
(Zellerin Mátyás.)

Bécs. 1873. Érdem-érem	Bpest. 1885. Nagy díszokl.	Zágráb 1891. Díszoklevél.	Észék. 1889. Díszoklevél.	N.-Palánkán. 1887. Ar.-ér. Díszoklevél.	Lond. 1887. Díszoklevél.
---------------------------	-------------------------------	------------------------------	------------------------------	--	-----------------------------

CSIK JÓZSEF,

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-cement és vízhatlan mészgár

Heccsinban.

Központi iroda és raktár: Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a nagyérdemű építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányú

Portland-cement és vízhatlan meszt,

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítatnak. — Árjegyzékek a magyarországi kiváncsiakra készséggel megküldetnek.

Paris. 1867. Bronz-érem.	Kecskemét. 1872. ezüst-érem.	Ujvidék 1875. Arany-érem.	Szeged 1878. Érdem-érem.	Triest. 1868. Arany-érem.
-----------------------------	---------------------------------	------------------------------	-----------------------------	------------------------------



ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye (tetemenen is gyolbitva)

Pécs, Ferenciek-utca 11. sz.
(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó, disz és ebédlő szobák**, mindennemű **fa, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók** és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly **jutányosan** eszközölhetők, mint Budapestén vagy Bécsben.

Arverési hirdetményi kivonat.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kreh János végrehajtatónak

Lehn János a neje Eigenbród Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni 403 frt 40 kr. tökéletesítés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsvárdi kir. jbiróság területén levő Hidasd község határában fekvő, a Hidasd 162. sz. tjkjvben foglalt 286. hszs. pincére 80 frt becsárban, az ugyanazon tjkvben foglalt 5803 hszs. szőlőre az arverést 634 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok, az **1892 évi szeptember hó 17-ik** napján d. e. 10 órakor Hidasd község házában amennyiben a községnek háza nem volna, úgy e község bírói lakánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban adni is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 8 forintot, 63 forint 40 krajczárt készpénzben, avagy az 1881. évi cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60 t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiadott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóságnál 1892. évi június 11-én.

Lukrits István
kir. törvényszéki bíró.

Hirdetmény.

A szentlőrinci nagyvendéglő minden tartozékaival s ezek között 2 hold kaszálóval 3 évre bérbe adandó. Bérbe venni szándékozók sziveskedjenek folyó évi **augusztus hó 15-ig Benkó Gyula** ügyvéd úrnál Sz.-Lőrincen jelentkezni, ki bővebb értesítéssel szolgáland. 4082

286. sz. t. 1892.

4086

Bérbeadási hirdetmény.

Alolított községi előjáróság által ezennel közhírré tétetik, hogy **Kiscsány** község tulajdonát képező **ujonnan épült korosmabérház** ahhoz tartozó **kert, rét és fenyeres föld**, előnyös helyen fekvő **mészégető kemence** egymásután következő 6 évre, **ugymint 1893. január 1-től 1898. december 31-ig** bezárólag **300 frt** kikiáltási ár mellett bánatpénz és 100 forint biztosíték letételével folyó évi **augusztus 4-én d. e. 11 órakor a községbírói lakánál** a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen bérbeadni fog.

Húsvágást bérelő fentartani köteles. Kivánatra a bérlet-üzlet azonnal átvehető.

Kelt Kiscsány, 1892. jul. 15.

Henfner Lajos
körjegyző.

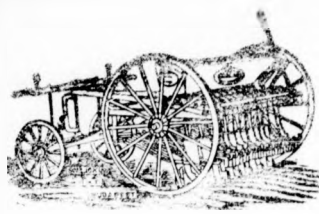
Szabó János
bíró.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság **BUDAPESTEN.**

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT.
Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-UTCA 14. — Főrk-raktár KEREPESI-UT 77.

Gőz- és járgány-cséplőkészületek

számos első díjakkal kitüntetett 393



Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasú ekék.
mélyítő- és egyvetemes acél-ekék.

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle
egyvasú ekék, talajmivelő-eszközök,
valamint

Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépek.

Takaró- gyémánt gépek, darálóik, őrlőmalmok és mindenféle gazdasági gépek. Eredeti amerikai kövekűtő és marokrakó arató-gépek és fűkaszáló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

187. isk. eln. 1892.

4084

Pályázati hirdetmény.

Melynél fogva Pécs szab. kir. városi községi iskola-zékének folyó évi 148. jzk., 174. ikt. szám alatt hozott határozata alapján alulírott részéről ezennel köztudomásra hozatik, hogy egy **400 frt** évi fizetéssel javadalmazott

segéd-tanítói állás

jött üresedésbe, mely választás útján be fog tölteni.

Felhívtnak tehát azok, kik ezen állásra jelentkezni kívánnak, hogy ez iránti kérvényüket f. évi **július hó végéig** kiterjesztett pályázati határidő alatt a községi iskolaszékhez címezve a polgármesteri hivatalnál benyújtsák.

A kérvény mellé esatolandók: a keresztlevél, a tanképesítői és az erkölcsi, valamint a netán eddigi alkalmaztatásról szóló bizonyítvány és beigazolandó, hogy folyamodó a magyar állampolgárként tartozik.

Megjegyeztetik, hogy az ezen álláson alkalmazandó segéd-tanító ott és azon intézetnél tartozik működni, a hová kirendelhetik.

Kelt Pécsen, 1892. évi július hó 10-én.

Aidinger János elnök.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mechanikai hangszerekről külön képes árjegyzék

Zongoráról külön képes árjegyzék.

Sternberg Armin és Testvére
Budapest, VII. Kerepesi-ut 36.
Saját gyártmányu mindennemű vonós,
verő, fa- és réz fuvó hangszerek
és azok kellékei és alkatrészei.
Mindennemű hangszerek és zenélő művek
javítása és kihangolása szakszerű
pontossággal eszközöltek.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.